

Voornemen tot intrekking goedkeuring stemmachines

Mededeling van de Minister voor Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties

30 oktober 2006/Nr. 2006-0000352288
CZW

De Minister voor Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties; Gelet op artikel 7, tweede lid, juncto artikel 7, eerste lid, onderdeel a, van de Regeling voorwaarden en goedkeuring stemmachines 1997;

Deelt mede

Voornemens te zijn over te gaan tot intrekking van de goedkeuring die is verleend voor het gebruik bij verkiezingen en de daaraan voorafgaande prototype goedkeuring van de volgende typen stemmachines:

- NewVote van Sdu Uitgevers (met software versie 5.1.1)
- NewVote van Sdu Uitgevers (met software versie 5.0.4)
- RsVote van Sdu Uitgevers (versie 4.03)
- RsVote van Sdu Uitgevers (versie V2.3)
- RSVote van Sdu Uitgevers (versie 2.3)
- RS-Vote van Alcatel (versie 2.3)
- RS-Vote van Alcatel

*De Minister voor Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties,
A. Nicolai.*

Bezwaarclausule

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht kan een belanghebbende tegen dit besluit, binnen zes weken na de dag waarop het is bekend gemaakt, een met redenen omkleed bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet worden gericht tot de Minister voor Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties en kan worden gezonden aan het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Directie Constitutionele Zaken en Wetgeving, postbus 20011, 2500 EA Den Haag.

Toelichting

Dit voornemen is gebaseerd op toepassing van artikel 7, eerste lid, onderdeel a, van de Regeling voorwaarden en goedkeuring stemmachines 1997. In dit onderdeel is bepaald dat de Minister een verleende goedkeuring van een prototype van een stemmachine of van een stemmachine voor gebruik bij de verkiezingen kan intrekken, indien het gebruik van de stemmachine tot bezwaren aanleiding geeft waardoor de goede gang van zaken bij de verkiezingen in gevaar wordt gebracht.

Op 27 oktober heeft de AIVD het definitieve rapport uitgebracht over de bevindingen betreffende het stralingsgedrag van het NewVote stelsysteem. Dit rapport is op 27 oktober aan Sdu verstrekt.

Uit dit rapport blijkt dat:

– “Voor deze stemmachine is het mogelijk om op afstanden tot 40 meter, hierbij is rekening gehouden met een muur tussen aanvaller en de stemmachine, het beeld dat de kiezer op het scherm ziet te reproduceren. Er kan ‘live’ worden meegekeken met de kiezer met apparatuur die door amateurs kan worden gebouwd, zonder dan kennis van het exacte ontwerp van de NewVote machine benodigd is”.

– “Een eenvoudiger aanval op de NewVote machine kan op basis van alleen hoorbare signalen worden uitgevoerd. Extrapolatie van de meetgegevens impliceert dan een aanvaller met een redelijke wereldontvanger of scanner op afstanden groter dan 50 meter onderscheid naar partijen kan maken.”

– “Voor de Sdu NewVote machine zijn geen maatregelen gevonden die de gesignaleerde stralingsproblemen kunnen wegnemen en die op korte termijn realiseerbaar zijn.”

Sdu Uitgevers is op dinsdag 24 oktober 2006 geïnformeerd over de bevindingen van de AIVD. Sdu Uitgevers heeft op donderdag 26 oktober 2006 medegedeeld dat het stralingsgedrag niet op korte termijn te reduceren valt.

In artikel 53, tweede lid, Grondwet is bepaald dat de verkiezingen worden gehouden bij geheime stemming. In artikel J 15 van de Kieswet is bepaald dat het stemlokaal zodanig is ingericht dat het stemgeheim is gewaarborgd. In artikel J 33, tweede lid, onderdeel a, juncto eerste lid, van de Kieswet is bepaald dat het stemmen anders dan door middel van stembiljetten alleen plaats vindt, indien daarbij een techniek wordt gebezigd die het geheime karakter van de stemming waarborgt, ook indien de kiezer geen keuze wenst te maken.

In artikel 4, eerste lid, van de Regeling voorwaarden en goedkeuring stemmachines 1997 is bepaald dat bij de aanvraag voor de goedkeuring van het prototype van een stemmachine, een verklaring wordt overgelegd van een keuringsinstelling dat het prototype aan de in de Kieswet, het Kiesbesluit en de bijlage bij de Regeling gestelde voorwaarden voor het gebruik van stemmachines bij de verkiezingen voldoet dan wel onder welke voorwaarden het prototype aan deze voorwaarden voldoet.

Onderdeel 2.3 van de bijlage bij de Regeling bepaalt dat de stemmachine aan het stembureau informatie verstrekt over de handelingen die de kiezer achtereenvolgens op de stemmachine verricht en over de handelingen die de stemmachine verricht, met dien verstande dat de keuzes van de kiezer voor een bepaalde kandidaat of de keuze binnen een groep van kandidaten en de keuze tussen een blancoselectie dan wel kandidaatsselectie niet achterhaald kunnen worden.

Onderdeel 8.7 van de bijlage bij de Regeling bepaalt dat de wijze van vastlegging van de stemmen geen mogelijkheden biedt tot vaststelling van de keuze van afzonderlijke kiezers.

Aan het goede verloop van de verkiezingen moet groot belang worden gehecht. Het goede verloop van de verkiezingen is in het geding, nu is komen vast te staan dat als gevolg van het (met relatief eenvoudige technische middelen) kunnen afluisteren van de stemmachines op een afstand van enkele tientallen meters het stemge-

heim kan worden geschonden.

Daaraan zijn risico's verbonden voor de burger voor de vrije en onbelemmerde vervulling van het kiesrecht en ter voorkoming van omkoping van dan wel dwang door derden op kiezers om het kiesrecht op een bepaalde wijze uit te oefenen.

Op 30 oktober 2006 is Sdu Uitgevers op grond van artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht in de gelegenheid gesteld haar zienswijze te geven.

Sdu Uitgevers is op grond van artikel 7, tweede lid, van de Regeling voorwaarden en goedkeuring stemmachines 1997 in de gelegenheid het prototype van deze stemmachine dan wel een exemplaar van de bij de verkiezingen gebruikte stemmachines uit een door Sdu Uitgevers ter beschikking te stellen aantal van ten minste tien stuks aan een herkeuring door de keuringsinstelling te onderwerpen.

Vanaf het moment van deze mededeling tot het voornemen tot intrekking van de goedkeuring is, gelet op artikel 7, derde lid, van de Regeling, de goedkeuring van de stemmachine voor onbepaalde tijd geschorst. Hiervan zal mededeling worden gedaan in de Staatscourant.

Omdat de RSVote machines gebaseerd zijn op een zelfde type machine als het NewVote stelsysteem, wordt aangenomen dat ook bij deze machines zich dezelfde problemen voordoen. Daarom strekt het voornemen tot intrekking van de goedkeuring zich tevens uit tot de RSVote machines.

*De Minister voor Bestuurlijke
Vernieuwing en Koninkrijksrelaties,
A. Nicolai.*